

Standaardlijst van Nederlandse namen van de Europese amfibieën en reptielen

Een update naar de situatie in 2016

Jeroen Speybroeck, Anton Stumpel, Wouter Beukema, Bobby Bok, Raymond Creemers, Jeroen van Delft, Henk Strijbosch & Jan Van Der Voort

Ruim tien jaar geleden verscheen een standaardlijst van Nederlandse namen van Europese amfibieën en reptielen (Strijbosch *et al.*, 2005) die ook werd toegepast in de West-Europese KNNV-veldgids van Stumpel & Strijbosch (2006) en de Nederlandse herpetologische atlas (Creemers & van Delft, 2009). Als uitgangspunt werd de lijst van wetenschappelijke soortnamen uit Arnold (2002) gebruikt. Aangezien de inzichten over afbakening van soorten voortdurend evolueren en nieuwe soorten worden beschreven, is een periodieke herziening van de lijst wenselijk.

In 2016 verscheen een nieuwe Europese veldgids (Speybroeck *et al.*, 2016). Omdat de soortenlijst van deze gids samengesteld werd op basis van een recent taxonomisch overzicht van Europese reptielen en amfibieën (Speybroeck *et al.*, 2010) en met inachtnaam van de relevante recente literatuur, biedt de gids momenteel de meest up-to-date lijst van de Europese soorten. Uitgaande van deze nieuwe soortenlijst verdienen de nieuwe soorten een Nederlandse naam en de bestaande namen uit de vorige standaardlijst en de West-Europese veldgids kunnen kritisch worden heroverwogen. In de te verschijnen vierde druk van de Nederlandstalige veldgids van Stumpel & Strijbosch (in prep.) zal de vernieuwde lijst ook worden gebruikt. De nieuwe lijst kwam tot stand door het integreren van twee onafhankelijk opgestelde lijsten, een onder redactie van Ton Stumpel en een andere van de hand van Jeroen Speybroeck.

Voor het door Speybroeck *et al.* (2016) beschouwde gebied (zonder de door Arnold (2002) beschouwde Canarische eilanden), veranderde de soortenlijst van 185 (Arnold, 2002) naar 218 soorten. Dit is het

De adder die voorkomt op het Griekse Milos en enkele omliggende eilanden blijkt geen aparte soort maar een ondersoort van de Levantijnse adder (*Macrovipera lebetina*). De naam Milosadder komt daarmee als soortnaam te vervallen. (Foto: Bobby Bok)

resultaat van toevoeging van 40 nieuwe soorten in combinatie met het schrappen van 7 soorten waarvan de geldigheid niet langer stand hield. Vanwege hun politieke verbondenheid met Europa en populariteit als vakantiebestemming onder natuurliefhebbers uit ons taalgebied, voegen we in onze nieuwe namenlijst de soorten van Madeira, de Canarische eilanden en Cyprus toe.

Enkele wijzigingen ten opzichte van Speybroeck *et al.* (2016) werden ook reeds geïmplementeerd (zie verder).

De uitheemse soorten in deze lijsten zijn beperkt tot deze die Speybroeck *et al.* (2016) opnamen, gebaseerd op de omvang van hun aanwezigheid in Europa en/of de mate waarin ze zich er voortplanten. We nemen hier echter ook de namen op van drie vrij frequent bij ons aangetroffen ondersoorten van de lettersierschildpad (*Trachemys scripta*), betreffende de roodwangschildpad (*T. s. elegans*), geelbuikschildpad (*T. s. scripta*) en geelwangschildpad (*T. s. troostii*), maar laten na om alle minder courant uitgezette schildpadsoorten op te nemen. Gezien de aanwezigheid van zich voortplantende populaties van twee uitheemse slangensoorten in Nederland en Vlaanderen, voegen we ook de Russische rattenslang (*Elaphe schrenkii*) en Taiwanese rattenslang (*Orthriophis taeniurus*) aan de lijst toe. Samen met de toevoeging van Madeira, de Canarische eilanden en Cyprus, resulteert dit uiteindelijk in een lijst van 249 soorten.

De voornaamste uitgangspunten van Strijbosch *et al.* (2005) bleven verder overeind. Het gros van de Nederlandse namen werd dan ook uit die lijst overgenomen, waardoor we ons hier kunnen beperken tot het beargumenteren van de verschillpunten.

Een aantal soorten behoudt een oudere naam, ondanks het feit dat een deel van hun vorige populaties tegenwoordig als afzonderlijke soort wordt behandeld, zoals kamsalamander (*Triturus cristatus*), groengestipte kikker (*Pelodytes punctatus*), parelhagedis (*Timon lepidus*), vierstreepslang (*Elaphe quatuorlineata*) en esculaapslang (*Zamenis longissimus*). De soort die de naam behoudt, bezet in die gevallen doorgaans een duidelijk groter (Europees) areaal. Anders wordt het wanneer de arealen van de soorten (die vroeger één waren) van vergelijkbare grootte zijn. In dergelijke gevallen veranderen de namen van alle resulterende soorten enigszins, zoals het geval is met

De Montsenybeeksalamander (*Calotriton arnoldi*) wordt pas sinds kort als soort erkend en hier van een Nederlandse naam voorzien. (Foto: Bobby Bok)

noordelijke (*Salamandrina perspicillata*) en zuidelijke brilsalamander (*S. terdigitata*) (voorheen samen één soort, brilsalamander (*S. terdigitata*)) en westelijke (*Malpolon monspessulanus*) en oostelijke hagedisslang (*M. insignitus*) (voorheen samen één soort, hagedisslang (*M. monspessulanus*)).

36 soorten werden pas na 2005 als soort erkend en ontbraken zodoende in de lijst van Strijbosch *et al.* (2005). Voor deze soorten lanceren we hier nieuwe namen zoals Montsenybeeksalamander (*Calotriton arnoldi*), Iberische boomkikker (*Hyla molleri*) en Prokletijeberghagedis (*Dinarolacerta montenegrina*). Omgekeerd werden zeven soorten uit de lijst van 2005 geschrapt, omdat ze niet langer geldig bleken (zie Speybroeck *et al.*, 2010 – hier weergegeven met de wetenschappelijke naam die ze in de lijst van 2005 droegen):

De Mallorcavroedmeesterpad (*Alytes muletensis*) is uitsluitend bekend van Mallorca en vandaar dat deze naam wordt voorgesteld ten koste van het vroegere Balearenvroedmeesterpad. (Foto: Jan Van Der Voort)

Balkansmaragdhagedis (*Lacerta trilineata*) wordt voorgesteld als nieuwe naam voor de vroegere reuzensmaragdhagedis. (Foto: Bobby Bok)

Oost-Iberische schijftongkikker (*Discoglossus jeanneae*), Balkanmeerkikker (*Rana balcanica*), Karpathosmeerkikker (*Rana cerigensis*), Italiaanse poelkikker (*Rana bergeri*), Italiaanse bastaardkikker (*Rana kl. hispanica*), Columbretenhagedis (*Podarcis atrata*), Gyarostoonslang (*Coluber gyarosensis*) en Milosadder (*Macrovipera schweizeri*).

Een kleinere groep betreft feitelijke wijzigingen ten opzichte van de lijst van 2005. Hoewel stabiliteit bij het opstellen en aanpassen van dergelijke lijsten voorop staat, leken een aantal wijzigingen wenselijk. Geografische verwijzigingen die wat juist en strikter kunnen worden beschreven, werden her en der doorgevoerd, zoals Mallorcavroedmeesterpad (*Alytes muletensis*), Betische kielhagedis (*Algyroides marchi*) en Peloponnesosberghagedis (*Hellenolacerta graeca*). Andere namen waren qua betekenis misleidend, zoals reuzensmaragdhagedis (nu Balkansmaragdhagedis (*Lacerta trilineata*)), roodkoptoonslang (nu halsbandtoonslang (*Platyceps collaris*)) en oostelijke vierstreepsslang (nu gevlekte rattenslang (*Elaphe sauromates*)). In plaats van alle soorten van het genus *Podarcis* als 'muurhagedis' te benoemen, hebben we hier veelal gekozen 'muur' te laten vallen voor soorten die beperkt zijn tot gebieden waar ze de dominante en/of enige kleine halskraaghagedis zijn (zoals Miloshagedis (*Podarcis milensis*) en Pori-hagedis (*P. levandis*)). Een aantal namen werd gewijzigd omwille van eerder esthetische redenen, zoals het vervangen van 'Klein-Aziatische' door alternatieven zonder koppelteken zoals 'Anatolische' of 'Ottomaanse'. De Nederlandse naam van *Lithobates catesbeianus* was voorheen 'Amerikaanse brulkikker'. Omdat het geluid moeilijk als "brullen" kan worden bestempeld en de soort in de meeste talen een naam heeft die verwijst naar 'stier', is de Nederlandse naam veranderd in 'Amerikaanse stierkikker'.

Nieuw onderzoek blijft aanleiding geven tot de beschrijving van nieuwe soorten, alsook het opheffen van andere die niet langer als volwaardige soort gezien kunnen worden. Dit wordt geïllustreerd door het feit dat de soortenlijst van Speybroeck *et al.* (2016) al

De Amerikaanse brulkikker heet voortaan Amerikaanse stierkikker (*Lithobates catesbeianus*). (Foto: Jan Van Der Voort)

enigszins gewijzigd dient te worden. Voor de Eolische muurhagedis werd *Podarcis raffoneae* als juistere schrijfwijze geopperd, ten nadele van het oorspronkelijke *P. raffonei* (Michels & Bauer, 2004). Nu blijkt dat deze laatste (en dus de oorspronkelijke) schrijfwijze volgens de regels van de International Code of Zoological Nomenclature toch de juiste is (ICZN, 2016). Een revisie van de skinken van de *Mabuya*-groep leidde tot splitsing van een aantal genera, waardoor de gouden skink (*Trachylepis aurata*) voortaan als *Heremites auratus* door het leven gaat (Karin *et al.*, 2016). De slangenooagskinken van het Griekse eilandje Kastellorizo blijken tot de Lycische slangenooagskink (*Ablepharus anatolicus*) te behoren (Skourtanioti *et al.*, 2016). Tenslotte schroeft een recent onderzoek de splitsing van kikkers uit het Holarctisch gebied terug, met als resultaat dat de Amerikaanse stierkikker

Op het Iberisch schiereiland blijkt een andere ringslang voor te komen: de Iberische ringslang (*Natrix astreptophora*). (Foto: Bobby Bok)

De in dit artikel gepubliceerde lijst van Nederlandse namen wordt gepubliceerd op de websites van RAVON (Nederland) en de Hylawerkgroep (Vlaanderen) en zal met enige regelmaat aangepast worden naar de nieuwste inzichten. De wijzigingen zullen ook doorgevoerd worden in invoerportalen zoals www.telmeel.nl, www.waarnemingen.be en www.observado.org.

opnieuw benoemd dient te worden als *Rana catesbeiana* (Yuan *et al.*, 2016). Deze laatste wijziging voeren we echter (nog) niet door, aangezien ze afhangt van hoe men genera wenst af te bakenen. Tenslotte nemen we de splitsing van de Taurische hagedis in (voorlopig) twee nieuwe soorten over, Taurische hagedis (*Podarcis tauricus*) en Ionische muurhagedis (*Podarcis ionicus*) (Psonis *et al.*, 2016).

Ook al leveren deze drie wijzigingen geen perfecte overeenstemming met Speybroeck *et al.* (2016) op, toch nemen we ze reeds in deze lijst op.

Summary

Update of standard list of Dutch common names of the European amphibians and reptiles

Advances in taxonomic insights of the European amphibians and reptiles have necessitated a revision of the standard list of Dutch names published in 2005. The new list includes the species in the Field guide to the amphibians and reptiles of Britain and Europe by Speybroeck *et al.* (2016), plus a few species accepted after this guide was released. The new list also contains additional species of Madeira, the Canary Islands and Cyprus. In the current article, general naming principles are discussed and illustrated with examples. The new names will also be used in the fourth edition of the Dutch language field guide of Stumpel and Strijbosch (*in prep.*), as well as in various online citizen science resources. The list will continue to be revised according to the latest insights; updates will be released periodically.

In 2016 werd de Walseradder (*Vipera walser*) als nieuwe slangensoort beschreven. (Foto: Wouter Beukema)

Literatuur

- Arnold, E.N., J.A. Burton & D.W. Oviden, 1978. Elseviers reptielen- en amfibieëngids. Elsevier, Amsterdam.
- Arnold, E.N. & D.W. Oviden, 2002. A Field guide to the reptiles and amphibians of Britain and Europe. Tweede druk. Harper Collins Publishers, London, U.K.
- ICZN, 2016. <http://iczn.org/content/what-correct-original-spelling>.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Karin, B.R., M. Metallinou, J.L. Weinell, T.R. Jackman & A.M. Bauer, 2016. Resolving the higher-order phylogenetic relationships of the circumtropical *Mabuya* group (Squamata: Scincidae): An out-of-Asia diversification. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 102: 220–232.
- Michels, J.P. & A.M. Bauer, 2004. Some corrections to the scientific names of amphibians and reptiles. *Bonner Zoologische Beiträge* 52: 83–94.
- Psonis, N., A. Antoniou, O. Kukushkin, D. Jablonski, B. Petrov, J. Crnobrnja – Isailović, K. Sotiropoulos, I. Gherghel, P. Lymberakis & N. Poulakakis, 2016. Hidden diversity in the *Podarcis tauricus* (Sauria, Lacertidae) species subgroup in the light of multilocus phylogeny and species delimitation. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 106: 6–17.
- Skourtanioti, E., P. Kapli, C. Ilgaz, Y. Kumluca, A. Avci, F. Ahmadzadeh, J. Crnobrnja-Isailović, I. Gherghel, P. Lymberakis & N. Poulakakis, 2016. A reinvestigation of phylogeny and divergence times of the *Ablepharus kitaibelii* species complex (Sauria, Scincidae) based on mtDNA and nuDNA genes. *Molecular Phylogenetics and Evolution* doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ympev.2016.07.005>
- Speybroeck, J., W. Beukema, B. Bok & J. Van Der Voort, 2016. Field guide to the amphibians and reptiles of Britain and Europe. *British Wildlife Field Guides*, Bloomsbury, London, U.K.
- Speybroeck, J., W. Beukema & P.-A. Crochet, 2010. A tentative species list of the European herpetofauna (Amphibia and Reptilia) – an update. *Zootaxa* 2492: 1–27.
- Strijbosch, H., A.H.P. Stumpel, R.C.M. Creemers, J.J.C.W. van Delft, A. Groenveeld & D. Bauwens, 2005. Standaardlijst voor de Nederlandse namen van de Europese amfibieën en reptielen. RAVON 21 7(3): 65–72.
- Stumpel T. & H. Strijbosch, 2006. Veldgids amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Utrecht. 1ste druk.
- Stumpel T. & H. Strijbosch, in voorbereiding. Veldgids amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist. 4de druk.

Salamanders

<i>Calotriton arnoldi</i>	Montsenybeeksalamander
<i>Calotriton asper</i>	Pyreneëbeeksalamander
<i>Chioglossa lusitanica</i>	goudstreepsalamander
<i>Euproctus montanus</i>	Corsicaanse beeksalamander
<i>Euproctus platycephalus</i>	Sardijnse beeksalamander
<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Alpenwatersalamander
<i>Lissotriton boscai</i>	Iberische watersalamander
<i>Lissotriton helveticus</i>	vinpootsalamander
<i>Lissotriton italicus</i>	Italiaanse watersalamander
<i>Lissotriton montandoni</i>	Karpatenwatersalamander
<i>Lissotriton vulgaris</i>	kleine watersalamander
<i>Lyciasalamandra helverseni</i>	Karpathoslandsalamander
<i>Lyciasalamandra luschani</i>	Lycische landsalamander
<i>Pleurodeles waltl</i>	ribbensalamander
<i>Salamandra atra</i>	Alpenlandsalamander
<i>Salamandra corsica</i>	Corsicaanse vuursalamander
<i>Salamandra lanzai</i>	Lanza's landsalamander
<i>Salamandra salamandra</i>	vuursalamander
<i>Salamandrina perspicillata</i>	noordelijke brilsalamander
<i>Salamandrina terdigitata</i>	zuidelijke brilsalamander
<i>Triturus carnifex</i>	Italiaanse kamsalamander
<i>Triturus cristatus</i>	kamsalamander
<i>Triturus dobrogicus</i>	Donaukamsalamander
<i>Triturus ivanbureschi</i>	Bulgarse kamsalamander
<i>Triturus karelinii</i>	oostelijke kamsalamander
<i>Triturus macedonicus</i>	Macedonische kamsalamander

- Yuan, Z.-Y., W.-W. Zhou, X. Chen, N.A. Jr. Poyarkov, H.-M. Chen, N.-H. Jang-Liaw, W.-H. Chou, N.J. Matzke, K. Iizuka, M.-S. Min, S.L. Kuzmin, Y.-P. Zhang, D.C. Cannatella, D.M. Hillis & J. Che, 2016. Spatiotemporal diversification of the true frogs (genus *Rana*): a historical framework for a widely studied group of model organisms. *Systematic Biology* doi: [10.1093/sysbio/syw055](https://doi.org/10.1093/sysbio/syw055).

Jeroen Speybroeck

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Kliniekstraat 27, 1070 Brussel, België / Hyla-werkgroep, Natuurpunt, België
jeroenspeybroeck@inbo.be, jeroen.speybroeck@hotmail.com

Anton Stumpel, Raymond Creemers & Jeroen van Delft

RAVON, Postbus 1413, 6051 BK Nijmegen, Nederland,
a.stumpel@ravon.nl; r.creemers@ravon.nl; j.v.delft@ravon.nl

Bobby Bok

St. Michaël College, Leeghwaterweg 7, 1509 BS Zaandam, Nederland,
bok.4@planet.nl

Wouter Beukema

Vakgroep Pathologie, Bacteriologie en Pluimveeziekten, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Gent, Salisburylaan 133, 9820 Merelbeke, België, wouter.beukema@ugent.be

Henk Strijbosch

Heilige Stoel 52-50, 6601 VH Wijchen, Nederland,
henkmarijke@hotmail.com

Jan Van Der Voort

Hyla-werkgroep, Natuurpunt, België, janvandervoort64@gmail.com

<i>Triturus marmoratus</i>	marmersalamander
<i>Triturus pygmaeus</i>	dwergmarmersalamander
<i>Speleomantes ambrosii</i>	Speziagrottsalamander
<i>Speleomantes flavus</i>	Monte-Albogrottsalamander
<i>Speleomantes genei</i>	West-Sardijnse grottsalamander
<i>Speleomantes imperialis</i>	Centraal-Sardijnse grottsalamander
<i>Speleomantes italicus</i>	Italiaanse grottsalamander
<i>Speleomantes sarrabusensis</i>	Sette-Fratelligrottsalamander
<i>Speleomantes strinatii</i>	Ligurische grottsalamander
<i>Speleomantes supramontis</i>	Supramontegrottsalamander
<i>Salamandrella keyserlingii</i>	Siberische landsalamander
<i>Proteus anguinus</i>	olm

Kikkers en padden

<i>Xenopus laevis</i>	Afrikaanse klauwkikker
<i>Alytes cisternasii</i>	Iberische vroedmeesterpad
<i>Alytes dickhilleni</i>	Betische vroedmeesterpad
<i>Alytes muletensis</i>	Mallorcavroedmeesterpad
<i>Alytes obstetricans</i>	vroedmeesterpad
<i>Bombina bombina</i>	roodbuikvuurpad
<i>Bombina variegata</i>	geelbuikvuurpad
<i>Discoglossus galganoi</i>	Iberische schijftongkikker
<i>Discoglossus montalentii</i>	Corsicaanse schijftongkikker
<i>Discoglossus pictus</i>	schijftongkikker
<i>Discoglossus sardus</i>	Tyrrheense schijftongkikker
<i>Pelobates cultripes</i>	Iberische knoflookpad
<i>Pelobates fuscus</i>	knoflookpad

<i>Pelobates syriacus</i>	Syrische knoflookpad
<i>Pelobates vespertinus</i>	Russische knoflookpad
<i>Pelodytes ibericus</i>	Andalusische groengestipte kikker
<i>Pelodytes punctatus</i>	groengestipte kikker
<i>Bufo bufo</i>	gewone pad
<i>Bufo spinosus</i>	westelijke gewone pad
<i>Bufoes boulengeri</i>	Afrikaanse groene pad
<i>Bufoes viridis</i>	groene pad
<i>Epidalea calamita</i>	rugstreeppad
<i>Hyla arborea</i>	boomkikker
<i>Hyla intermedia</i>	Italiaanse boomkikker
<i>Hyla meridionalis</i>	streeploze boomkikker
<i>Hyla molleri</i>	Iberische boomkikker
<i>Hyla orientalis</i>	oostelijke boomkikker
<i>Hyla sarda</i>	Tyrrheense boomkikker
<i>Hyla savignyi</i>	Perzische boomkikker
<i>Lithobates catesbeianus</i>	Amerikaanse stierkikker
<i>Pelophylax cf. bedriagae</i>	Levantiinse meerkikker
<i>Pelophylax cretensis</i>	Kretenzische meerkikker
<i>Pelophylax cypriensis</i>	Cypriotische meerkikker
<i>Pelophylax epeiroticus</i>	Epirusmeerkikker
<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	bastaardkikker
<i>Pelophylax kl. grafi</i>	Grafs bastaardkikker
<i>Pelophylax lessonae</i>	poelkikker
<i>Pelophylax perezi</i>	Iberische meerkikker
<i>Pelophylax ridibundus</i>	meerkikker
<i>Pelophylax shqipericus</i>	Albanese poelkikker
<i>Rana arvalis</i>	heikikker
<i>Rana dalmatina</i>	springkikker
<i>Rana graeca</i>	Griekse beekkikker
<i>Rana iberica</i>	Iberische beekkikker
<i>Rana italica</i>	Italiaanse beekkikker
<i>Rana latastei</i>	Italiaanse springkikker
<i>Rana pyrenaica</i>	Pyreneeënbeekkikker
<i>Rana temporaria</i>	bruine kikker

Schildpadden

<i>Caretta caretta</i>	dikkopschildpad
<i>Chelonia mydas</i>	soepschildpad
<i>Eretmochelys imbricata</i>	karetschildpad
<i>Lepidochelys kempii</i>	Kemps zeeschildpad
<i>Dermochelys coriacea</i>	lederschildpad
<i>Mauremys leprosa</i>	Moorse beekschildpad
<i>Mauremys rivulata</i>	Balkanbeekschildpad
<i>Testudo graeca</i>	Moorse landschildpad
<i>Testudo hermanni</i>	Griekse landschildpad
<i>Testudo marginata</i>	klokschildpad
<i>Emys orbicularis</i>	Europese moerasschildpad
<i>Trachemys scripta</i>	lettersierschildpad
<i>Trachemys scripta elegans</i>	roodwangschildpad
<i>Trachemys scripta scripta</i>	geelbuikschildpad
<i>Trachemys scripta troostii</i>	geelwangschildpad

Hagedissen

<i>Euleptes europaea</i>	bladvingergekko
<i>Hemidactylus turcicus</i>	mediterrane tjitjak
<i>Mediodactylus kotschy</i>	naaktvingergekko
<i>Tarentola angustimentalis</i>	Oost-Canarische gekko
<i>Tarentola boettgeri</i>	Boettgers gekko
<i>Tarentola delalandii</i>	Delalandes gekko
<i>Tarentola gomerensis</i>	La-Gomergekko
<i>Tarentola mauritanica</i>	muurgekko
<i>Laudakia stellio</i>	hardoen
<i>Chamaeleo africanus</i>	Sahelkameleon
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	mediterrane kameleon
<i>Anatololacerta anatolica</i>	West-Anatolische hagedis
<i>Anatololacerta pelasgiana</i>	Pelagische hagedis
<i>Acanthodactylus erythrurus</i>	Moorse franjeteenhagedis
<i>Acanthodactylus schreiberi</i>	Schreibers franjeteenhagedis
<i>Algyroides fitzingeri</i>	Tyrrheense kielhagedis
<i>Algyroides marchi</i>	Betische kielhagedis
<i>Algyroides moreoticus</i>	Peloponnesoskielhagedis
<i>Algyroides nigropunctatus</i>	blauwkeelkielhagedis
<i>Archaeolacerta bedriagae</i>	Tyrrheense berghagedis
<i>Dalmatolacerta oxycephala</i>	spitskophagedis
<i>Darevskia lindholmi</i>	Krimberghagedis
<i>Darevskia praticola</i>	weidehagedis
<i>Dinarolacerta montenegrina</i>	Prokletijeberghagedis
<i>Dinarolacerta mosorensis</i>	Mosorberghagedis
<i>Eremias arguta</i>	steppehagedis
<i>Gallotia atlantica</i>	Oost-Canarische hagedis
<i>Gallotia bravoana</i>	La-Gomereareuzenhagedis
<i>Gallotia caesaris</i>	Zuidwest-Canarische hagedis
<i>Gallotia galloti</i>	Canarische hagedis
<i>Gallotia intermedia</i>	gevlekte Tenerifehagedis
<i>Gallotia simonyi</i>	El-Hierroreuzenhagedis
<i>Gallotia stehlini</i>	Gran-Canariareuzenhagedis
<i>Hellenolacerta graeca</i>	Peloponnesosberghagedis
<i>Iberolacerta aranica</i>	Aranberghagedis
<i>Iberolacerta aurelioi</i>	Andorraberghagedis
<i>Iberolacerta bonnali</i>	Pyreneeënberghagedis
<i>Iberolacerta cyreni</i>	Centraal-Iberische berghagedis
<i>Iberolacerta galani</i>	Leónberghagedis
<i>Iberolacerta horvathi</i>	Kroatische berghagedis
<i>Iberolacerta martinezricai</i>	Salamancaberghagedis
<i>Iberolacerta monticola</i>	West-Iberische berghagedis
<i>Lacerta agilis</i>	zandhagedis
<i>Lacerta bilineata</i>	westelijke smaragdhagedis
<i>Lacerta schreiberi</i>	Iberische smaragdhagedis
<i>Lacerta trilineata</i>	Balkansmaragdhagedis
<i>Lacerta viridis</i>	oostelijke smaragdhagedis
<i>Ophisops elegans</i>	slangenoochhagedis
<i>Phoenicolacerta troodica</i>	Troodoshagedis
<i>Podarcis bocagei</i>	Noordwest-Iberische muurhagedis
<i>Podarcis carbonelli</i>	Zuidwest-Iberische muurhagedis

<i>Podarcis cretensis</i>	Kretenzische muurhagedis
<i>Podarcis erhardii</i>	Egeïsche muurhagedis
<i>Podarcis filfolensis</i>	Maltese hagedis
<i>Podarcis gaigeae</i>	Skyroshagedis
<i>Podarcis guadarramae</i>	Guadarramamuurhagedis
<i>Podarcis hispanicus</i>	Murciamuurhagedis
<i>Podarcis ionicus</i>	Ionische muurhagedis
<i>Podarcis levendis</i>	Pori-hagedis
<i>Podarcis lilfordi</i>	Balearenhagedis
<i>Podarcis liolepis</i>	Catalaanse muurhagedis
<i>Podarcis melisellensis</i>	karsthagedis
<i>Podarcis milensis</i>	Miloshagedis
<i>Podarcis muralis</i>	muurhagedis
<i>Podarcis peloponnesiacus</i>	Peloponnesosmuurhagedis
<i>Podarcis pityusensis</i>	Pityusenhagedis
<i>Podarcis raffonei</i>	Eolische muurhagedis
<i>Podarcis siculus</i>	ruïne-hagedis
<i>Podarcis tauricus</i>	Taurische hagedis
<i>Podarcis tiliguerta</i>	Tyrrheense muurhagedis
<i>Podarcis vaucheri</i>	Moorse muurhagedis
<i>Podarcis virescens</i>	Centraal-Iberische muurhagedis
<i>Podarcis waglerianus</i>	Siciliaanse muurhagedis
<i>Psammodromus algirus</i>	grote zandloper
<i>Psammodromus edwardsianus</i>	oostelijke kleine zandloper
<i>Psammodromus hispanicus</i>	centrale kleine zandloper
<i>Psammodromus occidentalis</i>	westelijke kleine zandloper
<i>Teira dugesii</i>	Madeirahagedis
<i>Teira perspicillata</i>	bril-hagedis
<i>Timon lepidus</i>	parel-hagedis
<i>Timon nevadensis</i>	vale parel-hagedis
<i>Zootoca vivipara</i>	levendbarende hagedis
<i>Ablepharus anatolicus</i>	Lycische slangenooïskink
<i>Ablepharus budaki</i>	Budaks slangenooïskink
<i>Ablepharus kitaibelii</i>	slangenooïskink
<i>Chalcides bedriagai</i>	Iberische skink
<i>Chalcides chalcides</i>	Italiaanse hazelskink
<i>Chalcides coeruleopunctatus</i>	Zuidwest-Canarische skink
<i>Chalcides ocellatus</i>	parelskink
<i>Chalcides sexlineatus</i>	Gran-Canariaskink
<i>Chalcides simonyi</i>	Oost-Canarische skink
<i>Chalcides striatus</i>	Iberische hazelskink
<i>Chalcides viridanus</i>	Noord-Canarische skink
<i>Eumeces schneideri</i>	berberskink
<i>Heremites auratus</i>	gouden skink
<i>Heremites vittatus</i>	ruiterskink
<i>Ophiomorus punctatissimus</i>	pootloze skink
<i>Anguis cephalonica</i>	Peloponnesohazelworm
<i>Anguis colchica</i>	oostelijke hazelworm
<i>Anguis fragilis</i>	hazelworm
<i>Anguis graeca</i>	Griekse hazelworm
<i>Anguis veronensis</i>	Italiaanse hazelworm
<i>Pseudopus apodus</i>	scheltopusik

Wormhagedissen

<i>Blanus cinereus</i>	Iberische wormhagedis
<i>Blanus mariae</i>	Zuidwest-Iberische wormhagedis
<i>Blanus strauchi</i>	Anatolische wormhagedis

Slangen

<i>Xerotyphlops vermicularis</i>	wormslang
<i>Eryx jaculus</i>	zandboa
<i>Coronella austriaca</i>	gladde slang
<i>Coronella girondica</i>	Girondische gladde slang
<i>Dolichophis caspius</i>	Kaspische pijlslang
<i>Dolichophis jugularis</i>	zwarte pijlslang
<i>Eirenis levantinus</i>	Levantijnse dwergslang
<i>Eirenis modestus</i>	maskerdwergslang
<i>Elaphe dione</i>	steppe slang
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	vierstreep slang
<i>Elaphe sauromates</i>	gevlekte rattenslang
<i>Elaphe schrenckii</i>	Russische rattenslang
<i>Hemorrhois algirus</i>	Algerijnse toornslang
<i>Hemorrhois hippocrepis</i>	hoefijzerslang
<i>Hemorrhois nummifer</i>	munt slang
<i>Hierophis cypriensis</i>	Cypriotische toornslang
<i>Hierophis gemonensis</i>	Balkantoornslang
<i>Hierophis viridiflavus</i>	geelgroene toornslang
<i>Macroprotodon brevis</i>	Iberische mutsslang
<i>Macroprotodon cucullatus</i>	Moorse mutsslang
<i>Orthriophis taeniurus</i>	Taiwanese rattenslang
<i>Platyceps collaris</i>	halsbandtoornslang
<i>Platyceps najadum</i>	slanke toornslang
<i>Rhinechis scalaris</i>	trap slang
<i>Telescopus fallax</i>	katslang
<i>Zamenis lineatus</i>	Zuid-Italiaanse esculaap slang
<i>Zamenis longissimus</i>	esculaap slang
<i>Zamenis situla</i>	luipaard slang
<i>Malpolon insignitus</i>	oostelijke hagedisslang
<i>Malpolon monspessulanus</i>	westelijke hagedisslang
<i>Natrix astreptophora</i>	Iberische ringslang
<i>Natrix maura</i>	adderringslang
<i>Natrix natrix</i>	ringslang
<i>Natrix tessellata</i>	dobbelsteenslang
<i>Macrovipera lebetina</i>	Levantijnse adder
<i>Montivipera xanthina</i>	Ottomaanse adder
<i>Vipera ammodytes</i>	zandadder
<i>Vipera aspis</i>	aspisadder
<i>Vipera berus</i>	adder
<i>Vipera graeca</i>	Griekse weideadder
<i>Vipera latastei</i>	wipneusadder
<i>Vipera renardi</i>	steppeadder
<i>Vipera seoanei</i>	Cantabrische adder
<i>Vipera ursinii</i>	weideadder
<i>Vipera walser</i>	Walseradder

